

38. Svinīga derības noslēgšana

Dievs, šīs dzīves ceļojumā vēlos būt ar tevi katrā solī. Lūdzu, parādi man visus veidus, kā es to varu darīt, lai spēju parādīt arī pasaulei, ka piederu tev.

stāsts

Grupa metodistu mācītāju bija devušies uz ikgadēju konferenci, kas notika kādā lauku privātīpašumā. Daži no viņiem vēlējās doties pastaigā pa tuvāko apkārtni un nonāca pie veca tilta, kas šķērsoja nelielu, mierīgu diķīti.

Diemžēl viņi nepamanīja brīdinājuma zīmi, kura vētīja, ka tilts ir nedrošs. Kad mācītāji to sāka šķērsot, pie viņiem steigšus metās dārza uzraugs un sauca: „Hei! Jūs tur! Kāpiet nost no tilta!”

„Viss kārtībā,” paskaidroja viens no garīdzniekiem, „mums ir atļauts šeit uzturēties. Esam metodisti un piedalāmies šajā īpašumā notiekošajā konferencē.”

„Par to es neuztraucos,” attrauca uzraugs. „Bet, ja tūlīt nekāpsiet nost no tilta, tad visi kļūsiet par baptistiem!”¹

pārdomas

Personiska pieredze nekad nav bijusi tik svarīga kā mūsdienu sabiedrībā.

Iepriekšējās paaudzēs cilvēki veica savus pienākumus noteiktos laika intervālos, noteiktās vietās un strādāja tuvu savai dzīvesvietai. Viņu darbavietas bieži vien bija lieli uzņēmumi, un valdības toreiz bija diezgan autoritāras. Cilvēki darbojās ar neatslābstošu centību un uzticību. Ļaudīm pietika ar to, ka viņi noteiktā laikā atnāca uz darbu kādā konkrētā fabrikā vai citā uzņēmumā, paveica kādu ļoti specifisku uzdevumu un noteiktā laikā devās mājup. Pēc tam darbinieki varēja lepoties ar balvu – zelta pulksteni, kas viņiem bija pasniegts par uzticīgu mūža darbu vienā un tajā pašā iestādē.

Tomēr tādā darba vidē viņu pašu pieredze, sasniegumi un sapņi bija atstāti novārtā ar cerību, ka tos piepildīs nākamā paaudze. Un pēc tam atkal nākamā...

Varētu teikt, ka iepriekšējās paaudzes pieredze bija *kvantitatīva*, kad vajadzēja ievērot precīzu laiku, celt lielas ēkas un ievērot atbilstīgās lomas. Tādā kontekstā ticība varēja būt abstrakta un intelektuāla sevis piespiešana ticēt Dievam.

Mūsdienās cilvēki tiecas pēc pieredzes, ko varētu saukt par *kvalitatīvu*, jo laikam, darbavietām un lomām ir mainīgas robežas. Citiem vārdiem, mēs vairāk uzsveram, *kādu pieredzi* cilvēks attiecīgajā laikā gūst, nevis domājam, *kad* šī pieredze saņemta. Mēs pievēršam lielāku uzmanību tam, kā cilvēks lieto kādu konkrētu telpu, nevis tam, kā attiecīgo telpu sauc. Ja runājam par lomām, tad svarīgāks šķiet jautājums, kā tās darbojas, nevis vēlēšanās noskaidrot, kurš ieņem tādu vai citu lomu. Šīs robežu trūkums, elastīgums un lietu savstarpēja aizvietojamība mūsdienu postmodernajā pasaulē uzdod kristiešiem vairākus uzdevumus.

¹ <http://elbourne.org/sermons/index.mv?illustration+902>

No vienas puses, postmodernismā ļaudis mūsu ticības pierādījumus vēlas redzēt *tagad*. Ar intensīvām Bībeles studijām par ticību vien nepietiek. Tāpat nepietiek arī ar to, ja uzsveram loģisko un racionālo biblisko patiesību. Postmodernie ļaudis vēlas redzēt (un daži pat var strīdēties, ka viņiem uz to ir tiesības), kāda ir mūsu ticība un kur tā *šodien* mūs ir aizvedusi – kā mūsu attiecības ar Dievu palīdz mums tikt galā ar dzīves realitāti. Nav šaubu, ka šis spēks vislabāk redzams pārveidota kristieša dzīvē.

Postmodernie ļaudis vēlas redzēt tādu Dievu, kurš nav saistīts ar laiku, telpu vai kādu darba aprakstu. Šādu Dievu nevar apstiprināt ar autortiesībām, kad tikai vienai organizācijai ir tiesības viņam piekļūt un sniegt visas atbildes uz visiem jautājumiem. Ir jāparāda, ka Dievs ir lielāks nekā cilvēku dibinātās iestādes. Viņš ir garīgs, transcendentāls Dievs. Un tomēr viņš ir arī persona. Viņu vienlaicīgi var sasniegt un viņa klātbūtni izjust gan viens cilvēks, gan pilnīgi visi, turklāt jebkurā laikā un jebkurā vietā.

Iespējams, ka vislielākais uzdevums ir šāds: postmodernismā cilvēks vēlas redzēt Dievu, kurš pārstāv un pieņem visus cilvēkus – vīriešus un sievietes; baltādainus un melnādainus; heteroseksuālus un homoseksuālus; reliģiski noskaņotus un ar reliģijām nesaistītus; pārtikušus un nabadzīgus; fiziski veselus un tādus, kuriem ir kādas īpašas vajadzības; izglītotos un neizglītotos. Viņš ir grēcinieka Dievs, mūsu tuvākā Dievs. Šis visu cilvēku Dievs padara savus daudzus sekotājus par vienu tautu, dodams garīgas dāvanas pilnīgi visiem, nevis tikai kādai ļoti ekskluzīvai, elitārai grupai.

Šī nodaļa par kristību mūsdienu postmodernajiem ļaudīm ir jāpasniedz tieši tādā sociālā kontekstā, ka Dievam nav robežu (laikā vai telpā) un ka viņš ir garīgs (nevis reliģiozs) visu cilvēku (ne tikai izredzēto) Dievs. Pirmajā mirklī tāda attieksme var šķist nepiemērota, it sevišķi, ja uz nodošanos Dievam raugās doktrināri, kad visa pamats ir uzticība, autoritāte un publiska liecināšana – vērtības, kuras par ļoti nozīmīgām uzskatīja šķietami aizejošajā laikmetā.

Pirms šajā un arī nākamajā nodaļā aplūkojam divas ļoti specifiskas mācības par kristību un svēto Vakarēdienu, būtu vēlams nedaudz pievērsties uzticības, autoritātes un publiskās liecināšanas jautājumiem.

Ja runājam par uzticību, tad kristības pamatā ir bibliska mācība par nodošanos Dievam uz visiem laikiem. Postmodernismā ļaudis mēdz runāt par uzticību tikai funkcionalitātes griezumā: ja lieta ir efektīva, tā var turpināties. Kad cilvēki postmodernismā vērtē Dievu, var parādīties arī zināmi izskaistinājuma elementi: „Ja mana izvēle par labu Dievam ir ērta un praktiska, tad tā var turpināties; ja nē, es izraudzīšos citu ceļu.”

Kas attiecas uz autoritāti, tad kristība ir ceremonija, ar kuru draudze izsaka savu autoritatīvo apstiprinājumu un atzīšanu. Postmodernismā, savukārt, saistību uzņemšanās ir raksturīga ar to, ka nav nekādu ceremoniju vai zīmogu. Ja cilvēki, piemēram, veido sev nozīmīgas attiecības, viņi vienkārši dzīvo kopā. Vēl jāņem vērā, ka kristību ceremonija ir publiski pausta liecība, bet postmodernismā uzticības solījums ir dziļi personiska un privāta lieta. Tāpēc ir diezgan liela atšķirība starp postmodernismam raksturīgu pasaules uzskatu un biblisko mācību par kristību.

Pagājušajā gadsimtā, kad augstu vērtēja uzticību, tradīcijas un rituālus, draudzē praktizēto kristību un svēto Vakarēdienu cienīja kā tradīcijas, par kurām runāts Bībelē. Turklāt tāda attieksme bija spēkā simtiem gadu, bet mūsdienās viss ir citādi. Uzticību, tradīcijas un rituālus uzskata par novecojušām lietām, tāpēc ir nepieciešams cits ietvars, lai izskaidrotu šīs bibliskās

mācības, kurām nav noilguma termiņa. Viens risinājums, kā atbildēt uz postmodernisma jautājumu par kristību un svēto Vakarēdienu, ir jēdziens par *simboliem*.

Simbols ir lieta, kas attēlo kaut ko citu. Simbola spēks ir ne tikai tā īpašā nozīme, bet tam raksturīga arī dinamiska izpausme. To var dažādi izmantot atšķirīgās kultūrās, palīdzot vienu un to pašu lietu un vienu un to pašu patiesību saskatīt atšķirīgos veidos. Tāpēc simboliem nav noilguma termiņa, tos var izskaidrot dažādi, bet tik un tā tie nemainās – vakar, šodien un rīt.

Šī iemesla dēļ simboli var šķist saistoši arī ļaudīm postmodernismā – turklāt tieši tādā pašā mērā kā iepriekšējās paaudzēs. Cilvēkus postmodernismā tie uzrunā tai kontekstā, kādā šī paaudze dzīvo. Tāpēc simbola nozīmi ne tikai pieņem, bet arī adaptē atbilstīgi mūsu kontekstam un apstākļiem.

kristība

„Kristība simbolizē vienotību ar Kristu, grēku piedošanu un to, ka esam pieņēmuši Svēto Garu.”² Šo rituālu veic Trīsvienības vārdā (Tēvs, Dēls un Svētais Gars) un uz tās doto pilnvaru pamata.³ Vārds „kristība” nozīmē „iegremdēšana ūdenī”, un šāda darbība ir ļoti ietekmīgs simbols.⁴ Iepazīsimies ar četriem kristības aspektiem, par kuriem runā Svētie Raksti.

JAUNA ceļa sākums

Kristība ir sākums jaunām saistībām ar Dievu. Ja postmodernisma laikmetā dzīvojošs cilvēks apzināti nolemj apliecināt, ka vēlas būt uzticīgs Dievam, šāda rīcība ir dabisks viņa sirdī notikušā Dieva darba rezultāts. Jaunais ticīgais tagad Dievam saka: „Jau kādu laiku mums ir bijušas ļoti ciešas attiecības. Ir pienācis laiks, kad varu visiem pateikt, cik daudz tu man nozīmē. Es nekaunos no tevis. Vēlos, lai to zinātu arī citi.”

Kristība nav ilgstošu attiecību pārtraukšana, bet gan jaunu būtiski svarīgu un saistošu attiecību sākums. Tā zināmā mērā līdzinās laulībām, kuras iezīmē nozīmīga kopīga ceļojuma sākumu. Kristība, būdama jauna ceļa sākums, nenosaka, kā varētu veidoties jaunās partnerattiecības ar Dievu un to neuzsver, bet vienkārši rāda, ka ir sācies kaut kas jauns un nebijis.

Nikodēms bija ievērojams jūdu rakstu pētnieks. Viņš atnāca pie Jēzus naktī, lai uzdotu viņam jautājumus par garīgo dzīvi un tās atjaunošanu.⁵ Sacīdams vārdus: „... ja kas nepiedzimst no jauna, .. no ūdens un Gara, nevar ieiet Dieva valstībā,”⁶ – Jēzus patiesībā teica: „Nikodēm, mums jau kādu laiku ir bijušas zināmas attiecības; ir pienācis laiks būt godīgam un nostāties manā

² www.adventist.org/beliefs/fundamental/index.html

³ Mateja 28:19, 20.

⁴ Vārdi „kristīt” un „kristība” cēlušies no grieķu saknes *baptizo*, kas nozīmē „iegremdēt”. Līdzīga sakne ir *bapto*, kuras nozīme ir „iemērkt”. Kristību tieši pagremdējot akcentē ne tikai lietotais vārds, bet arī šī rituāla apraksti Jaunajā Derībā liecina, ka notikusi pagremdēšana. Piemēram, Matejs vēstī: „Pēc kristības Jēzus tūlīt iznāca no ūdens.” (Mateja 3:16) Savukārt Jānis kristīja Aionā netālu no Salīmas, jo „ūdens tur bija daudz”. (Jāņa 3:23) Apustuļu darbos 8:38–39 ziņots, ka gan Filips, gan einuhs iegāja ūdenī un iznāca no tā. Sk.: Kiesler, Herbert. *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*. Red. Raoul Dederen, 12. sēj, Review and Herald Publishing Association, 2000, 583. lpp.

⁵ Izlasiet Jāņa ev. 3. nod.

⁶ Jāņa 3:3–8.

pusē. Tas ir nākamais loģiskais lēmums.”

Kad tika kristīts Jēzus, tā bija dziļi personiska un privāta pieredze. Citu ticīgo klātbūtnē viņu kristīja brālēns Jānis Kristītājs. Viņš dzirdēja Dieva balsi un redzēja Dieva pārstāvi.⁷ Viņa kristības simbolika bija pragmatiska, turklāt tai bija eksistenciāla nozīme gan mūsdienās, gan toreiz. Dievs parādīja savu klātbūtni ar Jēzus starpniecību.

Tieši tāpat ikvienā kristībā, kas notikusi kopš tā laika, Dievs ar simbola starpniecību ir klātesošs pragmatiskā, personiskā, bet tomēr garīgā veidā. Tāpēc mēs tiekam kristīti „...Tēva ... vārdā”. Tā tiek parakstīts uzticības solījums.

Kristība nav ilgstošu attiecību pārtraukšana, bet gan jaunu būtiski svarīgu un saistošu attiecību sākums.

garīga atJAUNošanās

Kristība ir arī garīgas atjaunošanās un garīgas dziedināšanas simbols. Cilvēki mūsdienās ļoti vēlas gūt pieredzi garīgajā jomā. Mēs vēlamies piepildīt tukšumu savā dzīvē. Vēstulē romiešiem 6:1–4 kristība salīdzināta ar jauna ticīgā nāvi, apbedīšanu un augšāmcelšanos. Mēs nedrīkstam apslāpēt šādas pieejas nozīmīgumu. Pāvils nerunā par kristību kā par lietu, kas notiek vienreiz un uz visiem laikiem kaut ko atbrīvo, it kā mēs vienā momentā kļūtu nevainojami un bezgrēcīgi. Jā, kristība ir notikums, kas simbolizē garīgo nāvi, apbedīšanu un augšāmcelšanos. Bet tā ir arī zināma procesa sākums, kad mainās dzīve un garīgais ceļojums turpinās jaunā, augstākā līmenī.

Šeit mēs pievēršam uzmanību savai pieredzei – tieši tāpat, kā runājot par citām simbola nozīmēm. Jaunais ticīgais noslēpumainā veidā ar simbola palīdzību piedzīvo Dieva klātbūtni. Mēs neizsakāmi dziļi izjūtam nāvi, guldīšanu kapā un augšāmcelšanos pilnīgi citādai, jaunai dzīvei. Dievs mūsu garu noskalo ar dvēseli attīrošu strūklu, un tāpēc mēs izkāpjam no ūdens ar jaunām cerībām.

Tā ir pieredze, kad mūsu sirdis atveras Dieva pārdabiskajai klātbūtnei; pieredze, kas ļauj mūsu dzīvē ienākt jaunām cerībām un gaidām. Tas ir mirklis, kad svinam pāriešanu no verdzības grēkam uz brīvību visā, kas labs.

Kristība ir nopietns dzīvi izmainošs notikums. Tā iezīmē tādas jaunas sirds dzimšanu, kas ir gatava jaunam redzējumam, vērtībām, priekšstatiem, vēlmēm un iespējām. Svētais Gars ir sācis šo procesu cilvēkā, bet kristība visu notikušo akcentē ar ļoti lielu enerģiju.

JAUNA piederība

Kristība simbolizē jaunu piederību jaunai ģimenei. Tā nozīmē pievienoties JAUNAI kopībai, ko Bībele sauc par Kristus ķermeni un draudzi.⁸ Vietējās draudzes klātbūtne kristības brīdī nodrošina kopības sajūtu un izraisa prieku. Ir ļoti iedrošinoši, ja vari redzēt, ka visa tava kristīgā ģimene ir kopā ar tevi, kad sāc savu garīgo ceļojumu. Tas nozīmē: „Tu neesi viens. Mēs priecājamies par tevi. Mēs tevi pieņemam.”

Ievērojiet, ka šī ģimene, tāpat kā ķermenis, ir dzīva. Tas nav kāds laicīgs uzņēmums. Tad tās galvenie mērķi būtu tradīciju saglabāšana, hierarhijas ievērošana, vienveidība un

⁷ Mateja 3:16, 17.

⁸ 1. Korintiešiem 12:12, 13.

paš aizsardzības reakcijas. Drīzāk tā ir dinamisks, piemēroties spējīgs un augošs garīga spēka avots, kur cilvēki vairāk domā cits par citu, nevis par sevi. Tāda ģimene ir dzīva.

Šādā skatījumā Septītās dienas adventistu Baznīca ir diezgan interesanta vieta. Tā nav vēl viena kārtējā iestāde. Labākajā gadījumā tā ir *dzīvs organisms*, bet to pilnīgi droši var saukt par *kustību*, par adventes kustību.

Adventistiem piemīt visas cilvēkiem raksturīgās nepilnības, bet šo ļaužu mērķis ir Jēzus Kristus otrā atnākšana, kuru viņi ļoti gaida. Tas nozīmē, ka mēs vienmēr kaut kur dodamies – kustamies, maināmies, piemērojamies, pieņemam lēmumus un izvēlamies, turklāt mūsu spēki visu laiku vairojas. Kad tiekat kristīti, tad šāds ir ķermenis, kuram jūs ar kristību pievienojaties. Nododami savu dzīvi Jēzum, jūs veicināt šī dinamiskā ķermeņa vienotību un savstarpējo satiecību.⁹ Tāpēc mūs kristī Dēla vārdā, jo viņš ir šī ķermeņa galva.¹⁰

JAUNAS dāvanas

Kristība ir arī iesvētīšanas simbols. Kad esam kristīti Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā¹¹, mēs saņemam jaunu autoritatīvu spēku, kas mums palīdz kalpot cilvēkiem¹². Tāpēc arī esam kristīti „Svētā Gara vārdā”.

Šādi mēs tiekam „svaidīti” – Svētais Gars piešķir savu *svaidījumu* – dievišķu, svētdarošu žēlastību. Minētais notikums pavērsiens liecina par to, ka Dievs ne tikai mūs vēlas, bet ka mēs viņam esam pat nepieciešami un viņš mums uzticas. Mēs neesam atstāti vieni paši.¹³

Ir ļoti iedvesmojoši piedzīvot, kā Dievs kalpošanas mērķiem spēj mums dot pārdabiskas, garīgas dāvanas.¹⁴ Draudzes kopība jaunās dāvanas pamana. Draudze šīs dāvanas atbalsta un arī gūst no tām zināmu labumu. Tad jaunu spēku un dāvanas saņēmumais cilvēks spēj uzplaukt gluži kā zieds savā kalpošanas darbā, aktīvi sadarboties ar citām kalpošanas nozarēm. Ar mīlestības pilnu attiecību palīdzību viņš vai viņa veicina draudzes fizisko, garīgo un emocionālo izaugsmi.

Kristība nenozīmē, ka jūsu kalpošanas un liecināšanas lauks tagad būs tikai Dieva ģimene – jūsu pienākums būs darboties arī vietā, kur dzīvojat. Šī nepārtrauktība starp tirgus laukumu un pielūgsmes vietu palīdz saglabāt saikni ne tikai ar jauno draudzes ģimeni, bet arī ar draugiem un sabiedrību.

Kopumā kristība iezīmē jaunu attiecību sākumu ar bezbailīgu Dievu, kurš ir arī persona bez robežām. Tā ir garīga dzīves atjaunošana ar visiem ikdienas ritma sarežģījumiem un pretrunām. Tā ir jauna sajūta, ka nu piederam atšķirību pilnai un daudzveidīgai kopienai un esam saņēmumi jaunu garīgā spēka lādiņu, kas izpaužas garīgajās dāvanās un Kristus pārstāvēšanā pasaulē.

Līdzīgi ūdenskritumam kristības simbols var ļaut vaļu jaunam un piedzīvojumu pilnam ceļojumam kopā ar Dievu. Tā kā simboli ir viegli pielāgojami daudzām situācijām, ir dažādi radoši un loģiski veidi, kā panākt, lai kristība atklāj savas daudzās nozīmes un joprojām uzrunā

⁹ Efesiešiem 4:2–6.

¹⁰ Efesiešiem 4:15.

¹¹ Mateja 28:19.

¹² Mateja 3:16; Apustuļu darbu 19. nod.

¹³ Mateja 28:20.

¹⁴ Sk. 1. Korintiešiem 12:27–30.

cilvēkus, kas vēlas veidot labas un ciešas attiecības ar Dievu.

ko teiksi?

Ko tu domā par pievienošanos kristiešu kopībai caur kristību? Kā tas tevi ietekmētu, ja tu zinātu, ka ikviens no šiem ļaudīm ir nostājies tavā pusē un tevi atbalsta?